

Valsts izglītības
satura centrs

Valsts pārbaudes darbi latviešu valodā 2021./2022.mācību gadā

Ineta Smilga
Kaspars Špūle
VISC

2022.gada 24.janvāris
Rīga

Valsts izglītības
saturs centrs

Šobrīd ir apstiprināti Ministru kabineta noteikumi Nr. 158

“Par valsts pārbaudes norises laiku 2021./2022. mācību gadā”

tām izglītības iestādēm, kuras īsteno vispārējās pamatizglītības programmas un vispārējās vidējās izglītības programmas

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi

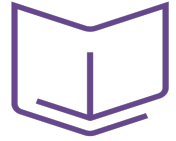

- Diagnosticējošie darbi ir pārbaudes darbi, kuri tiek piedāvāti visiem skolēniem ar vienādām prasībām un vērtēšanas kritērijiem.
- Skolēnam iespējams pašam sevi pārbaudīt – **vai es varu visus uzdevumus izpildīt pareizi un bez citu palīdzības.**
- Diagnosticējošo darbu rezultāti – **gatavība turpināt izglītošanos.**
- Diagnosticējošā darba vērtējums/balva – **es to varēju, pats varēju.**
- Kaut kas neizdevās? **Vēl ir laiks līdz mācību gada beigām** kopā ar skolotāju pilnveidot savas prasmes.

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi

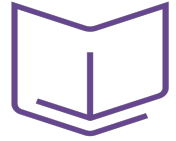

- **Diagnosticējošie darbi** tiek organizēti, lai **pārbaudītu** skolēnu zināšanas un prasmes atbilstoši mācību priekšmeta standarta prasībām, beidzot attiecīgo klasi, lai skolēns sadarbībā ar skolotāju līdz mācību gada beigām **varētu pilnveidot** savas prasmes.
- Pēc darba veikšanas un novērtēšanas skolotājs sniedz **atgriezenisko saiti** skolēnam un viņa vecākiem.
- Gan skolēnam, gan vecākiem ir **iespējams iepazīties** ar skolēna veikto un skolotāja novērtēto darbu.
- Diagnosticējošo darbu vērtē, iegūto rezultātu izsakot **procentos**.
- **Vērtējums neietekmē ne semestra, ne gada vērtējumu.**

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi 3., 6.klase

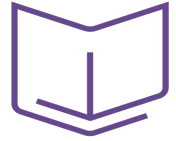

- Norise plānota laikā līdz pavasara brīvlaikam, lai līdz mācību gada beigām skolēni varētu pilnveidot savas prasmes.
- Ja kādu tēmu, kas iekļauta diagnosticējošajā darbā, paredzēts apgūt vēlāk, tad skolotājs var pieņemt lēmumu šo uzdevumu nepildīt un informēt visus klases skolēnus. Diagnosticējošā darba vērtējumu tas neietekmē.
- Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā kopprocents tiks rēķināts no visiem punktiem, savukārt, ja skolas vēlas pārrēķināt, tad jālejuplādē CSV forma.

Valsts izglītības
satura centrs

Darbu saņemšana

1. Iepriekšējā dienā plkst.13.00 VISC ievieto darbus VPIS:

- skolēna materiālu (PDF/DOCX);
- skolotāja materiālu (PDF);
- audiofailu MP3 formātā un saiti, kurā publicēts audioieraksts.

2. Iestādes VPIS lietotājs lejuplādē materiālu un iedod skolotājiem iepazīties ar darba saturu.

- Ja uzdevumos ir iekļauta tēma, kura nav apgūta, skolotājs var brīdināt pirms darba sākuma, ka konkrēto uzdevumu var nepildīt.
- 6.klases darbiem ir divi varianti – skola var izlemt noteiktajā dienā veikt vienu variantu, taču otro vai nu piedāvāt skolēniem, kuri nepiedalījās konkrētajā dienā vai mācību gada beigu posmā.

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi 3. un 6.klasē attālināti

● Skolēni darbu veic skolas noteiktā laikā

(MK noteiktajos datumos vai nepieciešamības gadījumā skolas noteiktajā termiņā līdz pavasara brīvlaikam, lai līdz mācību gada beigām skolēni varētu pilnveidot savas prasmes)

● Izglītības iestāde izvēlas ērtāko uzdevumu izpildīšanas variantu(-us):

- vienojoties ar skolotājiem un skolēniem,
- izvērtējot tehniskās iespējas,
- nepieciešamības gadījumā pagarinot darba izpildes laiku.

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi 3., 6.klase

Darba pildīšanas varianti

- Elektroniski DOCX
(6.klases paraugi VISC mājaslapā)
- Saņem elektroniski, pilda uz papīra (**tīra papīra lapa, ja nepieciešams, izdruka, ja iespējams**) un nosūta skolotājam fotogrāfijas ar paveikto darbu
- Uz skolas izdrukāta darba materiāla

Izglītības iestāde apzina un izvēlas
darbu nosūtīšanas un izpildes variantus
atbilstoši katra skolēna iespējām

Valsts izglītības
satura centrs

Darbu nosūtīšana skolēniem

- Pārbaudes darba materiālu (DOCX formātā) skolas noteiktā laikā nosūta skolēniem, izmantojot mācību procesā izmantoto e-saziņas vidi.
- Klausīšanās prasmes pārbaudes audioierakstu skolotājs var atskaņot tiešsaistē, visiem nosakot vienotu laiku, vai nosūta audioierakstu vai saiti, kurā ir audioieraksts.
- Mutvārdu daļu organizē tiešsaistē.
- Izglītības iestāde visus darbus papīra variantā izsniedz un saņem vienlaicīgi, organizējot darbu izsniegšanu un saņemšanu skolā.

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošo darbu izpilde

- Visi vienas skolas/klases skolēni darbu veic vienlaicīgi noteiktā laikā atbilstoši VISC izstrādātajiem norises laikiem, pagarinot izpildes laiku līdz 20 min.
- Klausīšanās prasmes pārbaudi veic vienlaicīgi, pārējās atbilstoši tehniskām iespējām izglītības iestāde nosaka laika posmu (diena), kurā darbs jāiesniedz skolotājam.
- Izglītības iestāde nosaka laika posmu (diena), kurā darbs jāiesniedz skolotājam.

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšana

- Elektroniski pildītos darbus skolotājs novērtē, skolēna darbā ierakstot iegūtos punktus par katru uzdevumu.
- Vērtējums tiek izteikts procentos, tas neietekmē ne semestra, ne gada vērtējumu.
- Pēc darbu novērtēšanas izglītības iestādes vadītājs organizē rezultātu ievadi VPIS.
- Skolotājs analizē rezultātus, sniedz atgriezenisko saiti, kopā ar skolēniem pārrunā veiksmes un kļūdas.

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi 3.klasē

klātienē/attālināti

[Pārbaudes darbu programmas](#)

[Pārbaudes darbu norises darbību laiki](#)

Diagnosticējošais darbs	Laiks	Uzdevumi
DD ar kombinēto saturu (mācību valoda)	Mutvārdu daļa līdz 16.februārim (skolas izveidots grafīks) Rakstu daļa 17.februāris	Mutvārdu daļā skolēni stāsta par kādu pēc paša izvēles izlasītu grāmatu. Rakstu daļā veic lasīšanas, klausīšanās un rakstīšanas prasmes pārbaudes uzdevumus.
Latviešu valoda (mtip)	1.marts Rakstu daļas un mutvārdu daļa (biļetes)	Rakstu daļā veic lasīšanas, klausīšanās un rakstīšanas prasmes pārbaudes uzdevumus. Mutvārdu daļā skolēni stāsta par biļetē piedāvāto situāciju.

Valsts izglītības
satura centrs

Diagnosticējošie darbi 6.klasē

klātienē /attālināti

[Pārbaudes darbu programmas](#)

[Pārbaudes darbu norises darbību laiki](#)

Diagnosticējošais darbs	Laiks	Uzdevumi
Mācību valoda	Mutvārdu daļa līdz 15.februārim (skolas izveidots grafiks) Rakstu daļa 16.februāris	Mutvārdu daļā skolēni stāsta par kādu pēc paša izvēles izlasītu grāmatu. Rakstu daļā veic lasīšanas, klausīšanās un rakstīšanas prasmes pārbaudes uzdevumus.
Latviešu valoda (mtip)	22.februāris Rakstu daļas un mutvārdu daļa (biļetes)	Rakstu daļā veic lasīšanas, klausīšanās un rakstīšanas prasmes pārbaudes uzdevumus. Mutvārdu daļā skolēni stāsta par biļetē piedāvāto situāciju.

Valsts izglītības
satura centrs

Eksāmeni 9.klasē

Pārbaudes darbu programmas

Eksāmens	Laiks	Uzdevumi
Latviešu valoda (mācību) (13922)	Rakstu daļa 24.maijs Mutvārdu daļa 24.-25.maijs	Rakstu daļā veic lasīšanas, valodas lietojuma un rakstīšanas prasmes pārbaudes uzdevums. Mutvārdu daļā skolēni runā iepriekš sagatavotu argumentētu runu.
Latviešu valoda (mtip) (5188)	Rakstu daļa 18.maijs Mutvārdu daļa 18.-19.maijs	Rakstu daļā veic lasīšanas, klausīšanās un rakstīšanas prasmes pārbaudes uzdevumus. Mutvārdu daļā skolēni stāsta par biļetē piedāvāto situāciju.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens 12.klasē

Pārbaudes darbu programmas

Eksāmens	Laiks	Uzdevumi
Latviešu valoda (16771)	Rakstu daļa 17.maijs	1.daļa. Zināšanas un pamatprasmes 2.daļa. Teksta izpratne 3.daļa. Tekstveide

Eksāmena 1.daļā iekļauti uzdevumi, kuros izglītojamie

- veido vārdformas;
- izvēlas kontekstam atbilstošo vārdu (dalāmi/nedalāmi vārdi);
- teikumos ievieto nepieciešamās pieturzīmes.

Eksāmena 2.daļā iekļauti uzdevumi, kuros izglītojamie

- formulē/izskaidro teksta tematu/virsrakstu;
- formulē teksta galveno domu;
- atrod/izskaidro frazeoloģismus/vārdu savienojumus pārnestā nozīmē;
- caurskata dažāda žanra un stila tekstus, atrodot vajadzīgo informāciju;
- komentē autora izteikto apgalvojumu;
- veido patstāvīgus spriedumus par tekstā iegūto informāciju;
- atrod noteiktos valodas līdzekļus, pamato to lietojumu;
- veido teikumus atbilstoši uzdevuma nosacījumiem.

Eksāmena 3.daļā ir tekstveides uzdevums, kurā izglītojamais raksta viedokli par piedāvāto problēmjautājumu. Rakstot atbildi, argumentācijai izmanto kultūras un/vai literatūras faktus.

Apjoms 200-250 vārdi (viena A4 lappuse).

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

Laiks	Uzdevumi
Rakstu daļa 26.maijs Mutvārdu daļa 1.-3.jūnijs (3758)	1.daļa. Teksta satura un valodas līdzekļu analīze 2.daļa. Tekstveide 3.daļa. Runa un saziņa

[Pārbaudes darbu paraugi](#)

Valsts izglītības
saturs centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību saturs apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Teksta saturs un valodas līdzekļu analīze	7-10	34	34	80
2. Tekstveide (argumentētā eseja vai pārspridums)	1	46	46	120
3. Runa un saziņa	1	20	20	30*

Valsts izglītības
saturs centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību saturs apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

1.daļa.Teksta saturs un valodas līdzekļu analīze

Katram skolēnam 1A3 formāta darba lapa un 1A4 formāta tekstu lapa.

Izlasa tekstu (1.teksts – daiļliterūra vai publicistika) un ***veic piedāvātos uzdevumus*** (7-10), kuri ir strukturēti arī apakšuzdevumos. Tekstā drīkst veikt nepieciešamās piezīmes.

Pārbaudāmās prasmes:

- teksta saturs izpratne (galvenā doma, atziņa, viedoklis);
- vārdu savienojumu skaidrošana;
- valodas līdzekļu (morfoloģiskie, leksiskie, sintaktiskie) noteikšana, izrakstīšana, to lietojuma pamatošana;
- teikumu veidošana pēc nosacījumiem (SST, SPT);
- pareizrakstība.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

1.daļa.Teksta satura un valodas līdzekļu analīze

Vērtēšana

Katru uzdevumu vērtē atsevišķi atbilstoši uzdevuma nosacījumiem un pielāgojot līmeņa snieguma aprakstu.

Par katru pareizu atbildi 1–2 p.

Atsevišķos uzdevumos, kuri būs atzīmēti ar piktogrammu, vērtēs arī pareizrakstību.

Uzdevumā nav nevienas ortogrāfijas vai interpunkcijas kļūdas – 1 p.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

2.daļa. Tekstveide (argumentētā eseja/pārsprīdums)

Skolēnam – 1A4 formāta (2 lpp.) darba lapa un 1A5 formāta izdales materiāls (2.daļas temati)

- Raksta pēc paša izvēles argumentēto eseju vai pārsprīdumu (300–350 vārdu) par kādu aktuālu kultūras, literatūras vai valodniecības jautājumu.
- Argumentu izstrādei var izmantot piedāvātos tekstus (1.daļas un vēl viens teksts (2. teksts)).
- Izvēlei tiek piedāvāti divi argumentētās esejas/pārsprīduma temati –
  - citāts no 1. teksta fragmenta,
  - formulēts vispārīgi atbilstoši 1. un 2. teksta tematikai.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

2.daļa. Tekstveide (argumentētā eseja/pārspriedums)

Vērtēšana

Programmā publicēti vērtēšanas kritēriji*

Temata atklāsme (temats ir izprasts un oriģināli izvērsts) – 8 p.

Teksta struktūra (strukturāli pārdomāta, līdzsvarota un pabeigta, dalījums rindkopās) – 4 p.

Teksta apjoms (teksts atbilst prasītajam apjomam) – 2 p.

Argumentēšana (argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem) – 8 p.

Argumentu pietiekamība (3 atbilstoši argumenti) – 2 p.

Teksta stilistika (teksts ir stilistiski pārdomāts) – 8 p.

Individualitāte, radošums (izpaužas autora individualitāte un radošums) – 2 p.

Vārdu krājums (pārdomāts, daudzveidīgs, funkcionāli un semantiski precīzs) – 3 p.

Gramatikas normas (vārdu nozīmes, vārdu veidošanas, vārdu formu, teikumu veidošanas, daļu attiecsmes 1–2 kļūdas) – 3 p.

Ortogrāfijas normas (1–2 kļūdas) – 3 p.

Interpunkcijas normas (1–2 kļūdas) – 3 p.

*Pēc eksāmena norises vērtēšanas kritērijus eksāmena vērtēšanas komisija var precizēt.

Valsts izglītības
saturs centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

2.daļa. Tekstveide (argumentētā eseja/pārspridums)

Vērtēšanas kritērijs	Snieguma apraksts, punkti			
	I	II	III	IV
Temata atklāsmē	1-2 punkti Temats izprasts virspusīgi , vērojama daļēja novirze no temata; temata aktualitāte un problēma pieminēta vispārīgi, frāžaini ; bezpersonisks.	3-4 punkti Temats ir daļēji atklāts – tas ir sašaurināts vai paplašināts ; temata aktualitāte un problēma ir skaidri nosaukta, bet trūkst loģiska pamatojuma un personiskā vērtējuma.	5-6 punkti Temats ir izprasts un pietiekami izvērsti ; temata aktualitāte un problēma ir skaidra un loģiski pamatota; ietverti patstāvīgi spriedumi, kas ietver personisko vērtējumu , piedāvāts skats no dažādiem viedokļiem .	7-8 punkti Temats ir izprasts un oriģināli izvērsti; temata aktualitāte un problēma ir skaidra, tā ir oriģināli pamatota; patstāvīgi spriedumi, piesaistīti daudzveidīgi, arī netipiski skatu punkti .

Valsts izglītības
satura centrs

2.daļa. Tekstveide (argumentētā eseja/pārspridums)

Argumen- tēšana	1-2 punkti	3-4 punkti	5-6 punkti	7-8 punkti
	Formulēti neskaidri vai nepilnīgi apgalvojumi, tie tikai daļēji atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai; argumenti pierādīti ar vienpusējiem spriedumiem, kas pamatā balstīti uz savu pieredzi, nevis precīziem faktiem.	Formulēti vispārīgi vai sašaurināti apgalvojumi, tie neatklāj tematu, problēmu pilnībā; argumenti pamatoti ar vairākiem pierādījumiem, izmantojot gan vispārīgus, nekonkrētus, arī neprecīzus faktus, gan savu pieredzi.	Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, tie pilnībā atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai; argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot informāciju, precīzus faktus, kas pēc nepieciešamības papildināti arī ar savu pieredzi.	Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, tie pilnībā atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai, salīdzināti dažādi apgalvojumi, izvēloties situācijā atbilstošākos; argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot daudzveidīgu informācijas apjomu savu pieredzi, kā arī spējot tos vispārināt.

Valsts izglītības
saturs centrs

2.daļa. Tekstveide (argumentētā eseja/pārsprīdums)

Valodas kvalitāte	1 punkts Vārdu krājums ir nepārdomāts, haotiski izvēlēts, un tas apgrūtina teksta uztveri.	2 punkti Vārdu krājums ir daudzveidīgs, tomēr vairāki vārdi (3–5 dažādi vārdi) nav funkcionāli un/vai semantiski iederīgi kontekstā, taču tas neapgrūtina teksta uztveri.	3 punkti Vārdu krājums ir pārdomāts, daudzveidīgs, funkcionāli un semantiski prasmīgi izvēlēts, ir iespējamās dažas leksiskas nepilnības (1–2 vārdi), kas neietekmē teksta uztveri.	–
Vārdu krājums				
Gramatikas normas	1 punkts Tekstā bieži tiek pārkāptas latviešu gramatikas (morfoloģijas un sintakses) normas (6–10 dažādas neprecīzas vārdformas/konstrukcijas), un tas apgrūtina teksta uztveri.	2 punkti Tekstā ir vairākas nebūtiskas gramatikas (morfoloģijas un sintakses) nepilnības (3–5 dažādas neprecīzas vārdformas/konstrukcijas), kas neapgrūtina teksta uztveri.	3 punkti Teksta gramatiskais (morfoloģiskais un sintaktiskais) noformējums ir pilnvērtīgs, tas atbilst komunikatīvajam nolūkam, ir iespējamās dažas nebūtiskas atkāpes no literārās valodas normām (1–2 neprecīzas vārdformas/konstrukcijas), kas neietekmē teksta uztveri.	–
Ortogrāfijas normas	1 punkts Tekstā bieži tiek pārkāptas latviešu ortogrāfijas normas (6–10 dažādas vārdformas), un tas apgrūtina teksta uztveri.	2 punkti Tekstā ir vairākas nebūtiskas ortogrāfijas nepilnības (3–5 dažādas vārdformas), kas neapgrūtina teksta uztveri.	3 punkti Teksts noformēts atbilstoši latviešu literārās valodas ortogrāfijas normām, ir iespējamās dažas nebūtiskas nepilnības (1–2 vārdformas), kas neietekmē teksta uztveri.	–
Interpunkcijas normas	1 punkts Tekstā bieži tiek pārkāptas latviešu interpunkcijas normas (6–10 piemēri), un tas apgrūtina teksta uztveri.	2 punkti Tekstā ir vairākas nebūtiskas interpunkcijas nepilnības (3–5 piemēri), kas neapgrūtina teksta uztveri.	3 punkti Teksts noformēts atbilstoši latviešu literārās valodas interpunkcijas normām, ir iespējamās dažas nebūtiskas nepilnības (1–2 piemēri), kas neietekmē teksta uztveri.	–

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Mutvārdu daļā

- izsaka viedokli (3–5 minūtes) par noteiktu izlozētu tekstu, **pamatā** izmantojot divus izlozētus jautājumus,
- kā arī atbild uz 2–3 jautājumiem, kurus atbilstoši situācijai uzdod skolotājs atbildes/viedokļa/faktu/personiskās pieredzes precizēšanai.

3. daļas norisei sagatavoti izlozei **divu tekstu komplekti:**

- vienā ietilpst seši daiļliteratūras teksti,
- otrā – seši citu stilu un žanru teksti.

Katra teksta apjoms 350–600 vārdu (1A4formāta lapa).

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Izlozes jautājumi

1. Formulē un raksturo teksta tematu!
2. Formulē un raksturo tekstā ietverto problēmu!
3. Raksturo teksta nolūku un pamato viedokli!
4. Raksturo teksta iespējamo adresātu un pamato viedokli!
5. Formulē un raksturo kādu no tekstā ietvertajām idejām!
6. Kā, tavuprāt, tekstā izpaužas personas (autora/literārā tēla/intervētāja/intervējamā u.c.) individualitāte?
7. Raksturo, kā tekstā atklājas žanra pazīmes, pamato viedokli!
8. Raksturo, kā autors ietekmē lasītāju/manipulē ar lasītāju, pamato viedokli!
9. Raksturo, kas tekstā tevi uzrunāja emocionāli pozitīvi, pamato viedokli!
10. Raksturo, kas tekstā tevi uzrunāja emocionāli negatīvi, pamato viedokli!
11. Formulē un raksturo vienu tekstā iegūtu atziņu!
12. Nosauc un pamato cēloņus, kas varētu traucēt uztvert teksta saturu!
13. Par ko un kāpēc tu vēlētos sarunāties ar teksta autoru?

Valsts izglītības
saturs centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Izlozes jautājumi

14. Ar kādiem paņēmieniem autors ir padarījis tekstu ...
(interesantu/savdabīgu/uztveramu/saprotamu/garlaicīgu/sarežģītu)?
15. Kā šis teksts saistās ar tavu pieredzi? Pamato!
16. Vai un kā, tavuprāt, teksts varētu bagātināt tavu dzīves pieredzi?
17. Raksturo teksta valodas īpatnības (leksiskās/morfoloģiskās/sintaktiskās)!
18. Raksturo teksta aktualitāti!
19. Kā, tavuprāt, šo tekstu varētu izmantot skolas mācību programmā kādā no mācību priekšmetiem?
20. Nosauc, ar kuriem atslēgas vārdiem tu raksturotu šo tekstu, pamato savu izvēli!
21. Kādas pārdomas tev radās pēc teksta izlasīšanas?
22. Kam un kāpēc tu ieteiktu izlasīt šo tekstu?
23. Kāpēc izvēlējies šo, nevis otru tekstu?
24. Kas... (savdabīgs/oriģināls/neierasts u.c.), tavuprāt, ir vērojams teksta valodā?
25. Raksturo, kā teksts atklāj laiku?

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Norise

- 1) skolēni piedalās pa vienam eksāmena kārtotāju **kodu secībā**;
- 2) sākumā pirmais skolēns **izlozē** no piedāvātajiem tekstu komplektiem (**vienu daiļliteratūras tekstu un vienu cita stila un žanra tekstu**), kā arī **divus jautājumus** no piedāvātā jautājumu komplekta;
- 3) pēc iepazīšanās ar izlozētajiem tekstiem un jautājumiem skolēns **izvēlas vienu no izlozētajiem tekstiem**, kuru izmantos uzdevumu izpildē (tekstu lasīšana, izpratnes veidošana un izvēle ietilpst **20 minūšu** gatavošanās laikā);

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Norise

- 4) pēc 10 minūtēm eksāmena telpā ierodas nākamais skolēns, un vēl pēc 10 minūtēm – nākamais, skolēni veic tās pašas darbības, kuras pirmais skolēns;
- 5) gatavošanās laikā teksts un izlozētie jautājumi ir pieejami, skolēns **var veikt pierakstus** savām vajadzībām gan teksta lapā, gan uzmetuma lapā, ko izsniedz skolotājs;
- 6) kad telpā trešais skolēns sāk gatavoties atbildei, skolotājs aicina **pirmo skolēnu izteikt savu viedokli** par izlozētajiem diviem jautājumiem, atvēlētais viedokļa izteikšanas laiks katram skolēnam ir 3–5 minūtes;

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Norise

- 7) pēc viedokļa izteikšanas **skolotājs uzdod skolēnam 2–3 jautājumus** saistībā ar skolēna pausto viedokli, atbildēm atvēlētais laiks katram skolēnam ir 2–3 minūtes;
- 8) skolēni **eksāmena telpā atstāj** gan izvēlētos tekstus, gan jautājumus, gan savas piezīmes
- 9) kad palikuši divu tekstu komplekti, **skolotājs atjauno** tekstu komplektus,
- 10) ik pēc desmit skolēniem, atjauno jautājumu komplektu.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Vērtēšana

- Skolēnu atbildes tiek ierakstītas VISC izstrādātajā programmatūrā (svešvalodu eksāmenu pieredze).
- Atbildes vērtē un ieraksta protokolā ārējais vērtētājs.
- Ierakstu augšuplādē Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (VPIS)
- VISC komisija (*CE vērtētāji*) pārvērtē ierakstus.

Atbildi nevērtē, ja:

uzdevums nav izpildīts, vai tā izpildē ignorēti uzdevuma nosacījumi;
atbildē ir ietverta informācija, kas ir pretrunā ar ētikas normām.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Vērtēšanas kritēriji

Temata atklāsme – 4 p.

- **Temats ir izprasts** un radoši izvērsts teksta saturā;
- temata aktualitāte pausta **skaidri**, tā ir pamatota radoši;
- skatījums uz problēmu ir **pārdomāti un radoši strukturēts**,
- tajā ietverti **patstāvīgi spriedumi**, piesaistīti **daudzveidīgi**, arī netipiski **skatu punkti**.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Vērtēšanas kritēriji

Argumentēšana – 4 p.

- Formulēti **skaidri un precīzi apgalvojumi**, kas pilnībā atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai vai jautājumam,
- **salīdzināti dažādi apgalvojumi**, izvēloties situācijā atbilstošākos;
- **argumenti pierādīti ar precīziem**, pamatotiem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot daudzveidīgu informācijas apjomu un radoši iesaistot **atsauces uz savu pieredzi**, kā arī spējot tos vispārināt, lai izmantotu iegūtās likumsakarības jaunā kontekstā.

Valsts izglītības
saturs centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību saturs apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Vērtēšanas kritēriji

Valodas kvalitāte – 4 p.

- Veido tekstu, kurā **vārdu krājums** ir radoši un meistarīgi izvēlēts;
- teksta **gramatikas noformējums** ir pilnvērtīgs, mērķtiecīgi radošs un atbilst saziņas nolūkam un kontekstam;
- mutvārdu tekstā ir **vienmērīgs valodas plūdums**, meistarīgi un radoši izmantoti iederīgi **neverbālie izteiksmes līdzekļi**.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

Pārbaudes darbu programmas

3. daļa. Runa un saziņa

Vērtēšanas kritēriji

Valodas kvalitāte – 4 p.

- Veido tekstu, kurā **vārdu krājums** ir radoši un meistarīgi izvēlēts;
- teksta **gramatikas noformējums** ir pilnvērtīgs, mērķtiecīgi radošs un atbilst saziņas nolūkam un kontekstam;
- mutvārdu tekstā ir **vienmērīgs valodas plūdums**, meistarīgi un radoši izmantoti iederīgi **neverbālie izteiksmes līdzekļi**.

Valsts izglītības
saturs centrs

Vērtēšanas kritērijs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību satura apguves līmenis)

3. daļa. Runa un saziņa

Snieguma apraksts, punkti

I II III IV

Temata atklāsme

1 punkts

Temats izprasts virspusīgi, teksta saturā vērojama daļēja novirze no temata; temata aktualitāte pieminēta **vispārīgi, frāžaini**; skatījums uz problēmu ir **vienkāršots**, shematisks, virspusīgs un bezpersonisks.

2 punkti

Temats ir **daļēji atklāts** – teksta saturā tas ir **sašaurināts vai paplašināts**; temata aktualitāte ir skaidri nosaukta, bet tai trūkst loģiska pamatojuma; skatījums uz problēmu ir **fragmentārs vai vienpusīgs**, paplašināts vai sašaurināts, **trūkst personiskā vērtējuma**.

3 punkti

Temats ir izprasts un pietiekami izvērsti teksta saturā; temata aktualitāte ir skaidra un loģiski pamatota; skatījums uz problēmu ir pārdomāti strukturēts, tajā ir ietverti patstāvīgi spriedumi, kas ietver personisko vērtējumu, **pieāvāts skats no dažādiem viedokļiem**.

4 punkti

Temats ir izprasts un radoši izvērsti teksta saturā; temata aktualitāte pausta skaidri, tā ir pamatota radoši; skatījums uz problēmu ir pārdomāti un radoši strukturēts, tajā ietverti patstāvīgi spriedumi, piesaistīti daudzveidīgi, arī netipiski skatu punkti.

Argumentēšana

1 punkts

Formulēti neskaidri vai nepilnīgi apgalvojumi, kas tikai daļēji atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai vai jautājumam; argumenti pierādīti ar vienpusējiem spriedumiem, kas pamatā balstīti uz savu pieredzi, nevis precīziem faktiem.

2 punkti

Formulēti pārāk vispārīgi vai pārāk sašaurināti apgalvojumi, kas neatklāj tematu, pieteikto problēmu vai jautājumu pilnībā; argumenti pierādīti ar vairākiem pierādījumiem, izmantojot gan vispārīgus, nekonkrētus, arī neprecīzus faktus, gan savu pieredzi.

3 punkti

Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, kas pilnībā atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai vai jautājumam; argumenti pierādīti ar precīziem, pamatotiem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot nepieciešamo informācijas apjomu, precīzus faktus, kas pēc nepieciešamības papildināti arī ar savu pieredzi.

4 punkti

Formulēti skaidri un precīzi apgalvojumi, kas pilnībā atbilst analizējamam tematam, pieteiktajai problēmai vai jautājumam, salīdzināti dažādi apgalvojumi, izvēloties situācijā atbilstošākos; argumenti pierādīti ar precīziem, pamatotiem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot daudzveidīgu informācijas apjomu un radoši iesaistot atsauces uz savu pieredzi, kā arī spējot tos vispārināt, lai izmantotu iegūtās likumsakarības jaunā kontekstā.

Valsts izglītības
saturs centrs

Latviešu valodas eksāmens (optimālais mācību saturs apguves līmenis)

3. daļa. Runa un saziņa

Mijiedar-bī ba informācija s nodošanā	1-2 punkti	3-4 punkti	5-6 punkti	7-8 punkti
	Izturas pret sarunas biedru neiecietīgi vai neieinteresēti; saziņā daļēji ievēro runātāja un klausītāja kultūru, pārtraucot runātāju vai neizrādot interesi par sarunu; atbildot uz jautājumiem, veido ļoti īsas, nepārliecinošas atbildes.	Izturas neitrāli pret sarunas biedru, neveicinot mijiedarbi, pamatā ievēro runātāja un klausītāja kultūru; izsakās pietiekami skaidri un pārliecinoši, tomēr teiktajā trūkst loģiskuma; laika limits pamatā ir ievērots vai arī vērojamas nelielas nobīdes (ne vairāk par 30 % no piedāvātā laika limita); atbild uz jautājumiem pārdomāti un strukturēti, tomēr atbildēs trūkst pietiekamas precizitātes vai izvērsuma.	Izturas cieņpilni pret sarunas biedru un ievēro runātāja un klausītāja kultūru; izsakās skaidri, loģiski, pārliecinoši, laika limits ir ievērots; atbild uz jautājumiem pārdomāti, strukturēti, precīzi un pietiekami izvērsti.	Izturas cieņpilni pret sarunas biedru un ievēro runātāja un klausītāja kultūru, kā arī mērķtiecīgi virza sarunu; izsakās skaidri, loģiski, pārliecinoši un mērķtiecīgi, ievērojot laika limitu; atbild uz jautājumiem pārdomāti, strukturēti, pārliecinoši un precīzi, atbildes izvērsumā radoši iesaistot mērķtiecīgi izvēlētas, kontekstuāli iederīgas atsaucēs.

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens

Metodiskie materiāli

[Par centralizētā eksāmena latviešu valodā mazākumtautību izglītības programmās 9. klasei jaunās mutvārdu daļas rezultātiem 2018./2019. mācību gadā](#)

Centralizētā eksāmena latviešu valodā rezultāti 2019./2020.m.g. un ieteikumi

Videomateriāls [[MP4](#)]

Prezentācija [[PDF](#)]

Biežāk pieļautās kļūdas

(diagnosticējošais darbs latviešu valodā 9.klase, 2021.gads)

Metodiskajā materiālā apkopotas biežāk pieļautās kļūdas lasītprasmē, valodas sistēmas izpratnēs, tekstveidē (rakstu un mutvārdu). Metodiskajā materiālā autori iekļāvuši ieteikumus, kā pilnveidot savas prasmes. Videolekciju un prezentāciju var izmantot skolēni ikdienā, kā arī gatavojoties valsts pārbaudes darbam 9.klasē.

Prezentācija [[PPTX](#)]

Videomateriāls [[AVI](#)]

Gatavošanās eksāmeniem latviešu valodā (vispārējās vidējās izglītības pakāpe)
(tiks publicēts februāra sākuma)

Valsts izglītības
satura centrs

Latviešu valodas eksāmens

Metodiskie materiāli

Skola 2030

[Konsultācijas skolotājiem](#)

Skolotājiem un skolu vadītājiem tiešsaistē ir iespēja sazināties ar *Skola2030* mācību jomu ekspertiem, lai rastu atbildes uz neskaidriem jautājumiem.

Konsultācijas notiks *Zoom* vidē. Uz katru konsultāciju aicinām reģistrēties līdz iepriekšējās darba dienas plkst. 17.00! Pirms konsultācijas konkrētajā dienā līdz plkst. 12.00 tiks nosūtīta *Zoom* pieslēgšanās saite.

Uz katru no konsultācijām jāpiesakās atsevišķi, spiežot uz tālāk norādītā datuma un laika.

28.01. plkst. 16.00

Latviešu valoda. Centralizētā eksāmena saturs pamatskolā.

Piedalās Skola2030 ekspertes Elita Dumpe un Ingrīda Kondratjeva.

[Latviešu valoda I Konsultācija skolotājiem \[20.12.2021\]](#)

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšana 2021./2022.m.g.

Eksāmens	Daļa	Vērtēšanas laiks
Latviešu valoda 9.klasei	Visas	26.maijs - 6.jūnijs
Latviešu valoda	1.daļa	23.05.-27.05.
	2.-3. daļa	6.-10.jūnijs
Latviešu valoda (Optimālais līmenis)	1.-3.daļa	13.-17.jūnijs

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšana
2021./2022.m.g.

Vislabāk izprast eksāmenu prasības un vērtēšanu var, piedaloties vērtēšanā

Pieteikšanās notiek elektroniski Elektronisko Iepirkumu Sistēmā (www.eis.gov.lv).

Lai pieteiktos, iepriekš ir jāveic reģistrācija.

Saite uz iepirkumu: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Procurement/Edit/67188>

Pieteikšanās termiņš: **2022. gada 28. februāris plkst. 11.00**

Ja ir nepieciešama palīdzība reģistrēties un pieteikties, aicinu Jūs uz pieteikties online semināram, ko vadīs mana kolēģe Līva Tauriņa. Tikšanās laiki:

2. februāris 15.00-16.00

16. februāris 15.00-16.00

Uz tikšanos iespējams pieteikties, iepriekš aizpildot pieteikuma formu:

<https://forms.gle/GtnVDF5egZWjeqYcA>

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšana 2021./2022.m.g.

Pieteikšanās vērtēšanai

VISC sagatavojis prezentāciju, kurā soli pa solim izskaidrots, kā veikt pieteikšanos. Kopā ar semināra prezentāciju saņemsiet arī šo materiālu.

Elektronisko Iepirkumu Sistēma

Aktivizēt atslēdziņu

Epastā saņēmt lietotāja vārdu (daļībnieka kods (Jūsu izveidotais kods_admin), kā arī kodu karti. Nepazaudējiet šo e-pastu.)

Lietotāja vārds:

Parole:

Atcelt Turpināt

Valsts izglītības
satura centrs

Vērtēšana 2021./2022.m.g.

Sertifikāti par pamatizglītību **2022.gada 14.jūnijā**

Sertifikāti par vidējo izglītību **2022.gada 29.jūnijā**

Sertifikāti par vidējo izglītību (papildtermiņš) **2022.gada 6.jūlijā**

Valsts izglītības
satura centrs

PALDIES
par darbu,
pacietību un rūpēm!

Ineta Smilga
Vispārīgās izglītības pārbaudījumu nodaļas
vecākā eksperte
ineta.smilga@visc.gov.lv
t. 67814468

Kaspars Špūle
Vispārīgās izglītības pārbaudījumu
nodaļas vadītājs
kaspars.spule@visc.gov.lv
t. 60001606

2022.gada 24.janvāris
Rīga